

**Latvijas Būvinženieru savienībai
Kr. Barona ielā 99 1a, Rīgā, LV-1012**

Rīgā,
2014.gada 31.oktobrī

Nr.V-01/14

Atsaucoties uz e-pastu no 16.10.2014

A.god. kolēģi,

LBPA aktīvākie biedri izanalizēja būvkonstrukciju projektētāju sertificēšanas situāciju Latvijā un esam nonākuši pie šādiem slēdzieniem:

Esošā Latvijas izglītības sistēma sagatavo speciālistus ar būvinženiera kvalifikāciju, kas nav pietiekama, lai būvspeciālists ar šādu kvalifikāciju varētu projektēt būvkonstrukcijas. Latvijas augstskolu (RTU un LLU) sagatavotajiem būvinžinieriem mācību procesā netiek paredzēts apgūt pietiekamā apjomā teorētisko mehāniku, materiālu pretestību, būvmehāniku un būvkonstrukcijas. Mēs uzskatām, ka Latvijas augstskolu izglītība, iespējams, nodrošina pietiekamu iepriekšminēto zināšanu līmeni būvdarbu vadītājiem, bet tā pēc būtības nenodrošina nepieciešamās zināšanas būvkonstrukciju projektēšanai.

Analizējot drošības riskus sabiedrībai, ko var izraisīt nepietiekami kvalificēti būvspeciālisti, uzskatām, ka būvkonstrukciju projektētāju sertificēšanai ir jābūt atšķirīgai no citu būvspecialistu sertificēšanas sistēmas.

Par atskaiti nepieciešamajam zināšanu līmenim sākotnēji var uzskatīt PSRS laiku inženiera-celtnieka studiju apjomu, kas nodrošināja kvalificētu būvkonstrukciju projektētāju sagatavošanu, salīdzinājums Pielikumā Nr.1.

Jāatzīmē, ka būvniecības fakultātes atsevišķas studiju programmas piedāvā speckursus būvmehānikā un būvkonstrukcijās, bet dotie speckursi galvenokārt ir izvēles priekšmeti, ko nav obligāti jāapgūst diploma iegūšanai, un arī to apjoms ir nepietiekams.

Līdz ar to, uzskatām, ka būvkonstrukciju projektētājiem var tikt saglabātas prasības attiecībā uz akadēmisko izglītību, bet pirms sertificēšanas jāveic projektēšanai nepieciešamo zināšanu pārbaude. Līdzīga sistēma ir Lielbritānijā. Pielikumā Nr.2. doti priekšlikumi sākotnējās eksaminācijas izveidošanai Latvijā.

Uzskatām, ka šāda sākotnējo zināšanu pārbaude šī brīža Latvijas situācijā ir obligāta sabiedrības drošības interesēs.

Jāatzīst, ka iepriekš minētā Latvijas izglītības sistēmas nepilnību novēršana darbietilpīgs process un nav veicams sabiedriskā kārtā. Uzskatām, ka ir nepieciešams vienoties ar valsts pārvaldes institūcijām par nepieciešamā finansējuma atrašanu eksāmena teorētisko jautājumu, praktisko uzdevumu un atbilžu sagatavošanai. Jāņem vērā, ka tas ir ekspertu grupas vairāku mēnešu darbs. Nepieciešams vienoties par ekspertu grupas izveidi eksāmena materiālu sagatavošanā, kā arī to recenzēšanā.

Par konstruktīvās daļas un galveno mezglu noformēšanu atbilstoši spēkā esošajai likumdošanai:

Spēkā esošā likumdošana vēl arvien nenosaka konkrētas prasības risinājumu detalizācijai un arī aprēķina atskaites noformēšanai. Ņemot vērā to kādā tehniskā līmenī šobrīd, tiek iesniegti projektu materiāli sertifikācijai, visbiežāk nav iespējams celt iebildumus, jo nav konkrētas prasības uz ko atsaukties. Sarunās jau iepriekš esam rekomendējuši par sākotnēju kritēriju izvirzīt LBPA izstrādāto profesionālo standartu, tā kā alternatīvi šāda veida standarti neeksistē.

Uzskatam, ka šobrīd izdotie būvkonstrukciju projektēšanas sertifikāti uz priekšu varētu ļaut 1. un 2. grupas ēku konstrukciju projektēšanu, bet 3. grupas ēku būvkonstrukciju projektēšanai nepieciešams izdot sertifikātus, pamatojoties uz sākotnēju zināšanu pārbaudi un detalizētu sertifikācijai iesniegto būvprojektu un aprēķinu izvērtējumu. Un ir jādomā arī par papildus prasībām 2. grupas ēku konstrukciju projektēšanas jaunizdodamajiem sertifikātiem, par to varētu sākt runāt pēc 3. grupas ēku būvkonstrukciju projektēšanas sertifikācijas sakārtošanas.

LBPA nav gatavi apņemties nodrošināt sertificēšanai iesniegto projektu izvērtēšanu (organizācija nav izvirzījusi tādu mērķi, kā arī mums nav pieejami tāda apjoma tehniskie un materiālie resursi tik liela apjoma darbiem), bet mēs labprāt maksimāli palīdzēsim šī jautājuma sakārtošanā, tajā skaitā rekomendēsim šim darbam attiecīga līmeņa speciālistus.

Uzskatām, ka prioritāte ir vienošanās par prasībām ekspertējamam apjomam, un to vēlam izstrādāt kopīgi ar eksāmena materiālu sagatavošanu.

Uzskatām, ka šī darba apmaksa, sabiedrības drošības interesēs, arī būtu veicama no valsts budžeta līdzekļiem, ja nav iespējams atrast citus finansēšanas avotus. Tas ir augstu kvalificēts un laikietilpīgs darbs, kura prognozējamās izmaksas ar ieņēmumiem no sertificējamām personām nav iespējams nosegt.

Provizoriski būtu jāreķinās ar 50,-eiro+PVN par eksperta stundas apmaksu. Ekspertīze un ar to saistītie darbi nekaunīgākam pretendētājam var sastādīt līdz pat 80 eksperta stundu darbu, tā kā eksperta pienākums ir pamatot atteikto pozitīvo slēdzieni.

Mēs esam gatavi piedalīties uzdevuma sagatavošanā iepriekš aprakstītajam ekspertu grupas darbam, dot recenziju par ekspertu grupas sagatavotajiem eksāmenu materiāliem un prasībām ekspertējamam apjomam, kvalitatīvas sertificēšanas sistēmas izveides gadījumā.

Pielikumā:

- Nr.1. RTU 1976. gada 1202 specialitātes un 2014. gada RBCB0 specialitātes salīdzinājums.
- Nr.2. Priekšlikumi sākotnējās eksaminācijas izveidošanai Latvijā 3. grupas ēku būvkonstrukciju projektētāju sertifikācijai
- Nr.3. Piemērs būvkonstrukciju eksaminācijas uzdevumam un būvkonstrukciju aprēķiniem ar paraugrisinājumu Lielbritānijā.

LBPA valdes vārdā

LBPA valdes priekšsēdētāja

Līga Gaile
